

પ્રકરણ : ૧૧

p-પિભાગના તત્વો

ભાગ - 2

પિભાગ-A : અતિટૂંક જવાબી પ્રશ્નો

1. આવર્ત કોષ્ટકના p-પિભાગમાં કેવા તત્વોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે ?
2. શા માટે અતિ પ્રતિક્રિયાત્મક અઘાતુ દ્વારા બનતા સંયોજનો સામાન્ય રીતે આયનીય હોય છે ?
3. Ga ની પરમાણ્વીય ત્રિજ્યા Al ની પરમાણ્વીય ત્રિજ્યા કરતાં ઓછી શા માટે હોય છે ?
4. એલ્યુમિનિયમ અને બોરોન લગભગ નિષ્ક્રિય હોય છે - શા માટે ?
5. Al_2Cl_6 નું બંધારણ આપો.
6. સમૂહ-13 ના તત્વોના ઓક્સાઇડ સ્વભાવે કેવા હોય છે ?
7. એલ્યુમિનિયમની મંદ HCl સાથેની પ્રક્રિયા આપો.
8. બોરોનના ભૌતિક ગુણધર્મો આપો.
9. બોરોનના કોઈપણ બે અગત્યના સંયોજનોના નામ અને સૂત્ર આપો.
10. ડાયબોરેનનું બંધારણ આપો.
11. ઓર્થો બોરિક એસિડનું બંધારણ આપો.
12. ડાયબોરેનની એમોનિયા સાથેની પ્રક્રિયા આપો.
13. બોરોનના ઉપયોગો જણાવો.
14. ટંગસ્ટન કાર્બાઇડ અને SnO_2 ના ઉપયોગો જણાવો.
15. સિલિકા જેલ અને ક્રિયોલાઇટના ઉપયોગો જણાવો.
16. બોરેક્ષ મણકા કસોટી દરમિયાન મણકાની બનાવટનું સંતુલિત સમીકરણ આપો.
17. બોરોનના કયા બે સંયોજનો કાર્બનિક સંશ્લેષણમાં રિડક્શનકર્તા તરીકે ઉપયોગી છે ?
18. શા માટે એરોમેટિક પિસ્થાપન પ્રક્રિયાઓમાં BF_3 અને $AlCl_3$ ઉદ્દીપક તરીકે વપરાય છે ?
19. ફટકડીનું સૂત્ર આપી તેના ઉપયોગો જણાવો.
20. બોરિક એસિડમાંથી બોરેક્ષ મેળવવાનું સંતુલિત રાસાયણિક સમીકરણ આપો.
21. બોરેક્ષ મણકા કસોટી દરમિયાન Co^{2+} , Ni^{2+} , Cu^{2+} , Mn^{2+} અને Cr^{3+} આયનો કેવા રંગના મણકા આપે છે ?
22. એલ્યુમિનિયમની H_2SO_4 અને NaOH સાથેની સંતુલિત રાસાયણિક પ્રક્રિયાઓ આપો.
23. સમૂહ-14 ની કઈ ધાતુઓ નરમ ધાતુઓ છે ?
24. સમૂહ-14 માં ભારે તત્વોમાં +2 ઓક્સિડેશન દર્શાવવાનું વલણ ચઢતા ક્રમમાં આપો.
25. સમૂહ-14 નો કયો ટેટ્રાકલોરાઇડ પાણીમાં જળપિભાજન પામી શકતો નથી ?
26. કેટેનેશન એટલે શું ?
27. કાર્બન સમૂહના તત્વો માટે કેટેનેશનનો ક્રમ જાણાવો.
28. કાર્બન સમૂહનું કયું તત્વ કેટેનેશનનો ગુણધર્મ ધરાવતું નથી ?
29. ગ્રેફાઇટમાં કાર્બનના બે સ્તરો વચ્ચેનું અંતર, C-C બંધલંબાઈ અને સંકરણ જણાવો.
30. બકમિન્સ્ટર ફુલેરિનમાં કાર્બન કેટલા પરમાણુઓ હોય છે ?
31. સૂકો બરફ શું છે ?
32. કાર્બન ડાયોક્સાઇડના સરૂપ્દન સૂત્રો આપો.
33. કિસેલગુર શું છે ? તેનો ઉપયોગ જણાવો.
34. માનવનિર્મિત અગત્યના બે સિલિકેટ સંયોજનોના નામ આપો.
35. ક્રિયોલાઇટના બે અગત્યના ઉપયોગ જણાવો.

પિભાગ-B : ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો

1. બોરોન પરિવારના સભ્યોના રાસાયણિક ગુણધર્મોની ચર્ચા કરો.
2. બોરેક્ષ મણકો શું છે ? તેની બનાવટ ઓ ઉપયોગ જણાવો.

3. બોરિક એસિડની બનાવટ અને ઉપયોગ જણાવો.
4. સમૂહ-14 ના તત્વોના રાસાયણિક પ્રતિક્રિયાત્મક વલણોની ચર્ચા કરો.
5. શા માટે ગેલિયમ કરતાં એલ્યુમિનિયમની પરમાણ્વીય ત્રિજ્યા વધારે છે ?
6. શા માટે બોરોન કરતાં એલ્યુમિનિયમની પ્રથમ આયનીકરણ એન્ટાલ્પી ઓછી છે ?
7. શા માટે બોરોન સમૂહના તત્વોની દ્વિતીય અને તૃતીય આયનીકરણ એન્ટાલ્પી ખૂબ જ વધારે હોય છે ?
8. શા માટે બોરોન આયનીય બંધને બદલે સહસંયોજક બંધ બનાવે છે ?
9. બોરોનના ગુણધર્મોમાં જોવા મળતી અનિયમિતતાઓ જણાવો.
10. સમૂહ-14 ના તત્વોના હેલાઇડ પિશે માહિતી આપો.
11. કાર્બનમાં જોવા મળતી અનિયમિતતાઓ ચર્ચો.
12. કાર્બનના ઉપયોગો જણાવો.
13. ફુલેરિન પિશે માહિતી આપો.
14. SnCl_4 ના જલપિભાજનના બંને તબક્કાઓ આપો.
15. ક્રિયોલાઇટ સંયોજનો પિશે સામાન્ય માહિતી આપો.

વિભાગ-C : નિબંધાત્મક પ્રશ્નો

1. સમૂહ-13 ના તત્વોના પરમાણ્વીય અને ભૌતિક ગુણધર્મો પિષે વિગતવાર માહિતી આપો.
2. બનાવટ, બંધારણ અને રાસાયણિક ગુણધર્મોની ચર્ચા કરો : (a) ઓર્થોબોરિક એસિડ (b) ડાયબોરેન
3. બોરોનના રાસાયણિક ગુણધર્મો ચર્ચો.
4. બોરોન અને એલ્યુમિનિયમ અને તેના સંયોજનોના ઉપયોગો પિશે વિગતવાર માહિતી આપો.
5. બોરિક એસિડનું બંધારણ આપી તેના ગુણધર્મો અને ઉપયોગો જણાવો.
6. બોરોન અને તેના સંયોજનોના ઉપયોગો લખો.
7. કાર્બન સમૂહના તત્વોની રાસાયણિક સક્રિયતાના વલણોની ચર્ચા કરો.
8. કાર્બનના અગત્યના વલણો અને તેની અનિયમિત વર્તણૂકની ચર્ચા કરો.
9. કાર્બનના અપરરૂપો પિશે માહિતી આપો.
10. સિલિકોન ડાયોક્સાઇડ પિશે સમજૂતિ આપો.
11. ટૂંકનોંધ લખો : (a) સમૂહ-14 ના તત્વોના ઓક્સાઇડ, (b) સિલિકોન્સ.
12. સિલિકેટ સંયોજનો પિષે સામાન્ય માહિતી આપો.